

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

TARBIYATIMIZ VA ANJALASI HAQIDA

Uzbekiston Respublikasi Oliy va O'rta Maxsus Tili vazirligi direktoriyasi
Oliy va O'rta maxsus professoratning "O'zbek tili" fakultetiga
Moshkent shaharida 1970-yil 15-iyul
O'zbek tilini o'qishni boshchiligidan boshladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta Maxsus Tili vazirligi
Moshkent shahrida 1970-yil 15-iyul qurilgan.

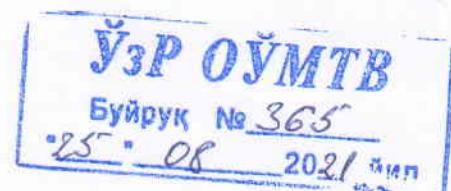
DOSSIERGAZARI

**60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili)
bakalavriat ta'lim yo'naliishing malaka talablari**

Haqida jadid qilib "O'zbek tilini o'qishni boshchiligidan boshladi. Adabiy
matnshunoslik", "O'zbek tilini o'qishni boshchiligidan boshladi. Manbaviy matnshunoslik",
O'zbekiston Respublikasi Moliyaviy vazirligining 1970-yil 15-iyul
fayziga qo'shilgan qaydiga qo'shilgan.

O'zbekiston Respublikasi hukmida Malaka Jismoni yaxshi qilish
moliyaviy vazirligiga berilgan. Bu qaydaga qo'shilgan moliyaviy vazirligiga berilgan.

Toshkent

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

- Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi huzuridagi Oliy va o‘rta maxsus, professional ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2021 yil «24» 08 dagi 4-sonli yig‘ilishida ma’qullangan.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2021 yil «25» 08 dagi 365-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’lim davlat ta’lim standarti. Assosiy qoidalar”, “Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy xujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talabini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) bakalavriat ta'limga yo'naliшining umumiш tavsifi .....</i>	4
1.1.	<i>Qo'llanish sohasi .....</i>	4
1.1.1	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi Malaka talabining qo'llanilishi .....</i>	4
1.1.2	<i>Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari .....</i>	4
1.2.	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi bo'yicha bakalavrлar kasbiy faoliyatlarining tavsifi .....</i>	4
1.2.1	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi bo'yicha bakalavrлar kasbiy faoliyatining sohalari .....</i>	4
1.2.2	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi bo'yicha bakalavrлar kasbiy faoliyatlarining obyektlari .....</i>	4
1.2.3	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi bo'yicha bakalavrлar kasbiy faoliyatlarining turlari .....</i>	5
1.2.4	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi bo'yicha bakalavrлarning kasbiy vazifalar .....</i>	5
2.	<i>60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili) ta'limga yo'naliшi bo'yicha bakalavrлarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar .....</i>	7
2.1.	<i>Umumiш kompetensiyalar .....</i>	7
2.2.	<i>Kasbiy kompetensiyalar .....</i>	6
	<i>Bibliografik ma'lumotlar .....</i>	8
	<i>Kelishuv varag'i .....</i>	9

1. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi

60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular tayyorlash oliy ta’limning o‘quv reja va fan dasturi asosida kunduzgi, kechki va sirtqi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kredit-modul tizimining nazariy va amaliy mashg‘ulotlarini to‘liq o‘zlashtirgan, yakuniy davlat attestasiyasidan muvaffaqiyatli o‘tgan shaxsga “bakalavr” malakasi (darajasi), “filolog, pedagog (sharq va g‘arb tillari bilan)” kvalifikasiyasi hamda oliy ma’lumot to‘g‘risidagi davlat namunasidagi rasmiy hujjat(lar) beriladi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi Malaka talabining qo‘llanishi.

Malaka talabi 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili)ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Oliy ta’lim muassasasi mazkur bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha kadrlar tayyorlash vakolatiga ega bo‘lganda malaka talabi asosida o‘quv reja va fan dasturlarini amalga oshirish huquqiga ega hisoblanadi.

1.1.3. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilar:

- mazkur ta’lim yo‘nalish bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilar;

- ta’lim yo‘nalishining o‘quv rejasi va fan dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;

- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestasiya komissiyalar;

- ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatlari davlat organlari;

- oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

- oliy ta’lim tizimini akkreditasiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatlari davlat organlari;

- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatlarini tavsifi.

1.2.1. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining sohalari:

60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) – gumanitar sohadagi yo‘nalish bo‘lib, bitiruvchilarning kasbiy faoliyati mamlakat va xalqaro qo‘lyozma fondlari, muzey, arxiv va boshqa markaz, xazinalarda saqlanayotgan

mumtoz adabiy meros namunalarini o‘rganish; o‘zbek matnshunosligi tarixining davrlar kesimidagi shakllanish bosqichlarini aniqlash; mumtoz adabiy manbalarning asliyat asosidagi yig‘ma va tanqidiy matnlarini tayyorlash prinsiplarini ishlab chiqish; eski o‘zbek tili, arab va fors tillarining nazariy va amaliy asoslari, lug‘at boyligi, mazkur tillarda yaratilgan ilmiy va badiiy adabiyot, umumiyl Tilshunoslikning nazariy masalalari, o‘zbek mumtoz adabiyoti, manbashunoslik masalalari, tarjima nazariyasi va amaliyoti asoslari, til va adabiyot o‘qitish metodikasi, dars berish mahorati va nutq madaniyati masalalarini manbashunoslik va matnshunoslik negizida tadqiq va tahqiq etishdan iborat.

Yo‘nalish bo‘yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari va soha mutaxassislarining taklif va talablaridan kelib chiqqan holda bakalavr larning kasbiy faoliyat sohalarida qo‘srimcha va o‘zgarishlar bo‘lishi mumkin.

1.2.2. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr lar kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

- maktabgacha ta’lim, umumiyl o‘rta, o‘rta maxsus, professional ta’lim muassasalari va texnikumlari;
- ma’naviy meros muhofazasi bilan bog‘liq qo‘mita va davlat idoralari;
- sharq va g‘arb tillaridan tarjimon talab etiladigan tashkilotlar;
- gazeta va jurnallar tahririyati, radio va televideniye, nashriyotlar;
- sohaga oid ilmiy-tadqiqot tashkilotlari, kutubxonalar;
- ma’naviy targ‘ibot ishlari bo‘yicha mutaxassis talab etiladigan hokimiyat va boshqa boshqaruv tizimlari;
- turli qo‘lyozma va kitoblar saqlanadigan fondlar;
- manbashunos ekspert talab etiladigan davlat xavfsizligi va ichki ishlar vazirligi tizimi;
- ixtisoslik sohasiga oid boshqa tashkilotlar.

1.2.3. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr lar kasbiy faoliyatlarining turlari

- *ilmiy-tadqiqot;*
- *ma’naviy va ma’rify;*
- *tashkiliy-boshqaruv;*
- *pedagogik (umumiyl o‘rta, o‘rta maxsus, professional ta’lim muassasalari va texnikumlarda)*
  - *tarjimonlik;*
  - *konsalting xizmati va shu kabilarni o‘z ichiga oladi.*

1.2.4. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr larning kasbiy vazifalari.

60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darjasini hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo‘lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- filologiya sohasida ilmiy tekshirish institutlarida ilmiy xodim, tadqiqotchi-izlanuvchi sifatida namunaviy tadqiq usullari va matnshunoslikning amaliy

yo‘nalishida eksperimentlar o‘tkazish va natijalar bo‘yicha ilmiy-metodik tavsiyalar berish;

- mamlakat miqyosida davlat va xususiy fondlardagi adabiy manbalarning to‘la katalogini bosqichma-bosqich tayyorlash bo‘yicha ilmiy loyihibar majmuini yaratish;

- loyiha resursidagi qo‘lyozma va toshbosma kitoblarining, xususan, adabiy-tarixiy manbalarning elektron versiyasini, shuningdek, ularning monografik ilmiy tavsiiflarini tayyorlash;

- o‘tkazilayotgan tadqiqotlar bo‘yicha ilmiy sharhlar yaratish, referatlar va bibliografiyalar tuzish;

- ilmiy seminarlar, ilmiy konferensiylar ishida ma’ruzachi, muhokamalarda qatnashuvchi va referent sifatida ishtirok etish;

- adabiy manbashunoslik va matnshunoslik yo‘nalishida mamlakat va xalqaro miqyosda amalga oshirilayotgan ilmiy tadqiqotlar davriy monitoringini o‘tkazish va muvofiqlashtirib borish;

- respublika va xorijdagi yetakchi ilmiy muassasalar bilan ilmiy-amaliy hamkorlikni yo‘lga qo‘yish;

- ilmiy va sohaga oid jurnallarga maqola va taqrizlar tayyorlash;

- internet tarmog‘ida yangi ilmiy, adabiy va lisoniy yangiliklar, yangi pedagogik texnologiyalar va ekspluatasion yutuqlar haqidagi ma’lumotlarni maqsadga yo‘nalgan holda qidirish va topish;

- universitet qo‘lyozma va toshbosma kitoblar fondida saqlanayotgan manbalar bo‘yicha amalga oshirilgan tadqiqotlar metodikasini yaxlit tizimda umumlashtirib, adabiy-tarixiy merosga yondashuvning mumtoz an’ana va zamonaviy yutuqlar uyg‘unligiga asoslangan tamoyillarini ishlab chiqish;

- hosil qilingan nazariy-tajribaviy natijalarni ilmiy muomalaga olib kirish;

- ilmiy-tadqiqot va ishlab chiqarish jamoasi tarkibida kasbiy faoliyat masalalarini yechish.

Ma’naviy-ma’rifiy faoliyatida:

- ma’naviy-ma’rifiy ishlarni rejalshtira olish, uni tashkillashtirish metodikasini egallah, o‘quvchilar ongiga ma’naviy merosga muhabbat, sog‘lom e’tiqodga chanqoqlik, o‘zaro mehr-shafqat g‘oyasini singdirish;

- o‘quvchilarda mafkuraviy va axborot xurujlariga qarshi immunitetni yuzaga keltirish metod va texnologiyalarini bilish;

- globallashuv sharoitida kechayotgan jarayonlarda yozma ma’naviy merosning o‘rni va ta’siri haqida tushuntirish ishlarini olib borish;

- mahallalarda ma’naviy-axloqiy tarbiya masalalari bo‘yicha yakka tartibda suhbat o‘tkazish;

- milliy urf-odat va marosimlarni o‘tkazishda umuminsoniy qadriyatlar, mehr-muruvvat, bag‘rikenglik, vatanparvarlik, sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlarni ochib berish;

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- mumtoz merosni o‘rganish va ommalashtirishga oid turli tadbir, anjuman va ma’rifiy suhbatlarni tashkillashtirish va boshqarish;

- davlat va xususiy tarmoq tizimidagi muzey, arxivlarda muzeysunos va arxivshunos sifatida manbashunoslik faoliyatini tashkil qilish va boshqarish;

– ARMda axborot texnologiyalari tizimini yaratish va ulardan foydalanish bilan bog‘liq bo‘lgan jarayonlar monitoringi hamda sifatini baholash mexanizmlarini ishlab chiqish;

- atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish va bevosita ishtirot etish;
- jamoada ijtimoiy va ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etish va boshqarish;
- fikrlar har xil bo‘lgan sharoitda to‘g‘ri qaror qabul qilish;
- bajarayotgan faoliyatni bo‘yicha ish rejasini tuzish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishning natijalarini baholash;

Pedagogik faoliyatida (maktabgacha ta’lim, umumi o‘rta, o‘rta maxsus, professional ta’lim muassasalari va texnikumlarida):

- maktabgacha ta’lim, umumi o‘rta, o‘rta maxsus ta’lim tizimi muassasalari hamda professional ta’lim muassasalari va texnikumlarida tayyorgarlik yo‘nalishida nazarda tutilgan o‘quv fanlari hamda o‘rganilgan sharq va g‘arb tillaridan zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanib, nazariy hamda amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish;
- o‘quv jarayonini tashkil etish va o‘tkazilishiga ko‘maklashish, tadqiqotlarda ishtirot etish, ma’lumotlarni to‘plash, umumlashtirish va tahlil etish;
- o‘qitilayotgan fanlar bo‘yicha dars mashg‘ulotlarini o‘tkazish uchun zarur bo‘lgan o‘quv-metodik hujjatlarni shakllantirish, tuzish va ularni tatbiq etish;
- mustaqil ta’lim va ijodiy qidiruv natijasida o‘qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi metodlar, vositalar va shakllar bo‘yicha o‘z-o‘zini muntazam takomillashtirib borish;

Tarjimonlik faoliyatida:

- davlat tashkilotlari va davlatga qarashli bo‘lmagan xususiy tashkilotlarda o‘rganilgan chet tillardan tarjimonlik qilish, ish qog‘ozlari bilan ishlash;
- turli muassasalarda turist yo‘lboshlovchisi, havo yo‘llarida servis xodimi, turli firma va mehmonxonalarda ma’muriy xodim va menejer xizmatini ko‘rsata olish;

Konsalting xizmati faoliyatida:

- yo‘nalishiga mos mavzulardagi loyihalar, manbalar, adabiyotlar, elektron video va audio mahsulotlarni ekspertiza qilish;
- ixtisoslikka mos sohalar bo‘yicha konsalting xizmatlarini ko‘rsatish qobiliyatiga ega bo‘lishi kerak.

1.2.5. Ta’limni davom ettirish imkoniyatlari

60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr kasbiy tayyorgarlikdan keyin:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi tomonidan belgilanadigan iqtisodiyot sohalarini qamrab oluvchi magistratura mutaxassisliklari bo‘yicha belgilangan muddatlarda o‘qishni davom ettirishi mumkin.

Quyidagi bakalavr darajasi kvalifikasiyasi beriladi:

- matnshunos-filolog, o‘qituvchi

2. 60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzARB masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;
- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tassavvurga ega bo'lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- til va adabiyot fanlarini o'qitishda na'munaviy innovatsion texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo'llash; zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanib noan'anaviy o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish;
- mustaqil ta'lim va ilmiy-ijodiy qidiruv ishlari natijasida o'qitilayotgan fan bo'yicha pedagogik faoliyatni muntazam takomillashtirib borish;
- o'zbek tili va adabiyoti tarixi, ta'limoti va nazariyalari yirik namoyondalari, tilshunoslik va adabiyotshunoslikning fan sohasi sifatida shakllanishi, ushbu sohadagi turli mакtablar, olimlarning konsepsiysi va ilmiy yondashuvlarini bilish;
- o'zbek tilshunosligi, umumiy tilshunoslik, qadimgi turkiy til, o'zbek tili tarixi, o'zbek folklori, o'zbek dialektologiyasi, hozirgi o'zbek adabiy tili, o'zbek adabiyoti tarixi, nazariyasi, matnshunoslik, navoiyshunoslik, jahon adabiyotiga oid bilimlarni egallah, ilmiy tadqiqot asoslari, sotsiolingvistika, o'zbek terminologiyasi, o'zbek leksikografiyasi, turkiy tillarning qiyosiy-tarixiy grammatikasi, til fanlari, adabiyotning dolzARB masalalarini ilg'ay olish, ilmiy faoliyatda qo'llay olish va o'quvchilarga yetkaza olish;
- hujjatchilik tarixi, xususan, sharq hujjatchiligi, hujjat turlari va ish yuritish asoslari, hujjat tili va uslublari haqidagi tasavvurga ega bo'lish; davlat tilida yoziladigan har qanday huquqiy-me'yoriy hujjatlarni shakllantirish va tahrir qilish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- ona tilidan zamonaviy dasturlar va darsdan tashqari mashg'ulotlar mazmuni, ta'limga doir me'yoriy hujjatlar bilish;
- aruz vazni va uning qoidalari, mumtoz she'riy asarlarning o'lchovini aniqlash va mumtoz janrlar badiiyatini o'rganish; islomgacha bo'lgan Sharq adabiyotshunosligi manbalari, adabiy oqim va yo'naliishlar, adabiyotshunoslik janrlarining genetik ildizlari va qo'llanilish mohiyatini tushunish; tasavvufning nazariy manbalari, Markaziy Osiyodagi tasavvuf tariqatlari, badiiy asarlar tarkibidagi irfoniy va tasavvufiy g'oyalarni anglash, ramz va timsollarning ma'nolarini sharhlash bo'yicha

tushunchaga ega bo‘lish, Sharq tazkirachiligi tarixini o‘rganish orqali adiblarning tarjimai holi va ijodiy merosi haqida bilimlarni egallash; adabiy matn tabiatini falsafiy asosda anglash, tadqiq etish va matnni tahrir qilish ko‘nikmasini shakllantirish;

- eski o‘zbek yozuvini o‘qish va yoza olish, qo‘lyozma va toshbosma matnlarni mustaqil o‘qish, lug‘atshunoslik, matnshunoslik nazariyasi, foklor matnshunosligi va adabiy manbashunoslik sohalarini o‘rganish, yurtimizda yashab o‘tgan ijodkorlarning qo‘lyozmalarini tadqiq qilish orqali yangi asarlarini topish, fanga ma’lum bo‘lmagan ijodkorlarni kashf etish, islom dini ta’sirida shakllangan kitobatchilik an’analarini tahlil qila olish, mumtoz sharq tillari (arab. fors)ning asarlardagi o‘rni, xattotlik san’ati va yozuv turlarini yozish va farqlay olish ko‘nikmasiga ega bo‘lish;

- gapning semantik, modal, kommunikativ aspekti, o‘zbek tilshunosligida matn, xususan, badiiy matnning semantik-sintaktik va lingvistik mexanizmlarini, o‘zbek tilining mohiyati va uning yetakchi vazifalarining namoyon bo‘lish qonuniyatlarini anglash; leksik ma’no va uni belgilovchi omillar, leksik ma’noning struktirasи, leksik ma’noni tahlil qilish usullari hamda shu sohada qo‘lga kiritilgan jahon va o‘zbek tilshunosligidagi so‘nggi yutuqlarida xabardor bo‘lish; nutq madaniyati va uslubiyati asoslarini o‘rganish;

- o‘qitishning ilmiy asoslarini tahlil qilib borishi, metodik birlashmalarda umumiyl o‘rta ta’lim maktablari va o‘rta maxsus ta’limi mazmunida fanning o‘rnini belgilay olishi va uning ilmiy muammolari bo‘yicha pedagogik o‘qishlarda ma’ruzalar o‘qishi, umumiyl o‘rta ta’lim maktablari o‘quvchilar bilan muloqatda har bir yosh doirasiga psixologik yondashish va o‘rta maxsus ta’limida differensial ta’limni yo‘lga qo‘ya olishi, o‘quv jarayoni bilan bog‘liq barcha hujjatlarni yurita olish;

- yangi o‘zbek adabiyoti tarixining taraqqiyot tamoyillari, davr adabiyotini yuzaga keltingan omillar, qonuniyatlar, o‘ziga xos xususiyatlarini o‘rganish malakasi va bilimiga ega bo‘lish; o‘zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy yo‘nalishlarini belgilash; qiyosiy adabiyotshunoslikning umumnazariy va uslubiy muammolari, o‘zbek mumtoz adabiyoti, qiyosiy mifologiya va folklorshunoslik, o‘zbek adabiyoti jahon badiiy tafakkuri kontekstida o‘rganilishi, o‘zbek va jahon adabiy aloqalari, tarjimashunoslik va tarjima tanqidi kabi dolzarb masalalarni yoritish; turk, ozarbayjon, qozoq, qirg‘iz, turkman adabiyoti to‘g‘risida ma’lumotga ega bo‘lish; bu xalqlar adabiyoti namoyondalari hayoti va ijodi, folklori, yozma adabiyoti namunalaridan xabardor bo‘lish; munaqqidlar, adib-munaqqidlarning faoliyati, adabiy tanqidchilikdagi janrlar va uslublar masalasi tadqiq qilish orqali tanqidiy qarashni shakllantirish;

- axborotlarni to‘g‘ri ifoda etish asosida mafkuraviy immunitetni shakllantirish borasida ilmiy bilimlar, amaliy mahorat va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi lozim;

- ta’lim yo‘nalishi negizidagi muayyan magistratura mutaxassisligi bo‘yicha kelgusida ta’limni davom ettirishga ongli munosabatda bo‘lishiga ko‘maklashishi kerak.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturi (bakalavriat dasturi), profil, o'qib-o'rganish natijalari, o'quv sikli, eski o'zbek tili, arab va fors tillarining fonetik tizimi, morfologiyasi, sintaksisi, og'zaki va yozma nutq; matnshunoslik tadqiqotlari monotorini; nutq madaniyati; so'z boyligi; matn tarixi, monografik ilmiy tavsif, ilmiy-tanqidiy matn; yagona va ko'p nusxali matn, matn tahqiqi, matn talqini; ilmiy apparat; ilmiy ko'rsatkichlar tartibi; mumtoz matn tili; adabiy jarayon; milliy adabiyot, ijodkor individualligi; matnshunoslik maktablari; kitobat va xattotlik san'ati; matn aniqligi; adabiyot tarixi; o'zbek matnshunosligi tarixi; adabiy manbalar katalogi; tarixiy-adabiy asar; matnshunoslik, adabiy manbashunoslik, metodika.

KELISHUV VAROG'I

ISHLAB CHIQILDI:

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent daylat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti

Rektor Sh.Sirojiddinov

202 vil « »

m.o'.

KELISHILDI:

O‘zbekiston Respublikasi

Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi huzuridagi Oliy ta’limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilg‘or texnologiyalarni tatbiq etish markazi

DIREKTOR V.B.

M.Esonov

2021 vil « »

m.o'.

instituti

O‘zbek tili, adabiyoti va folklori instituti

Direktor N. Mahmudov

202 vil « »

m.o

202 — yil «_____» _____

202 — yil «   »

1.O'.

RECEIVED
LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES
1990

1931-1932
1932-1933
1933-1934
1934-1935
1935-1936
1936-1937
1937-1938
1938-1939
1939-1940
1940-1941
1941-1942
1942-1943
1943-1944
1944-1945
1945-1946
1946-1947
1947-1948
1948-1949
1949-1950
1950-1951
1951-1952
1952-1953
1953-1954
1954-1955
1955-1956
1956-1957
1957-1958
1958-1959
1959-1960
1960-1961
1961-1962
1962-1963
1963-1964
1964-1965
1965-1966
1966-1967
1967-1968
1968-1969
1969-1970
1970-1971
1971-1972
1972-1973
1973-1974
1974-1975
1975-1976
1976-1977
1977-1978
1978-1979
1979-1980
1980-1981
1981-1982
1982-1983
1983-1984
1984-1985
1985-1986
1986-1987
1987-1988
1988-1989
1989-1990
1990-1991
1991-1992
1992-1993
1993-1994
1994-1995
1995-1996
1996-1997
1997-1998
1998-1999
1999-2000
2000-2001
2001-2002
2002-2003
2003-2004
2004-2005
2005-2006
2006-2007
2007-2008
2008-2009
2009-2010
2010-2011
2011-2012
2012-2013
2013-2014
2014-2015
2015-2016
2016-2017
2017-2018
2018-2019
2019-2020
2020-2021
2021-2022
2022-2023
2023-2024
2024-2025
2025-2026
2026-2027
2027-2028
2028-2029
2029-2030
2030-2031
2031-2032
2032-2033
2033-2034
2034-2035
2035-2036
2036-2037
2037-2038
2038-2039
2039-2040
2040-2041
2041-2042
2042-2043
2043-2044
2044-2045
2045-2046
2046-2047
2047-2048
2048-2049
2049-2050
2050-2051
2051-2052
2052-2053
2053-2054
2054-2055
2055-2056
2056-2057
2057-2058
2058-2059
2059-2060
2060-2061
2061-2062
2062-2063
2063-2064
2064-2065
2065-2066
2066-2067
2067-2068
2068-2069
2069-2070
2070-2071
2071-2072
2072-2073
2073-2074
2074-2075
2075-2076
2076-2077
2077-2078
2078-2079
2079-2080
2080-2081
2081-2082
2082-2083
2083-2084
2084-2085
2085-2086
2086-2087
2087-2088
2088-2089
2089-2090
2090-2091
2091-2092
2092-2093
2093-2094
2094-2095
2095-2096
2096-2097
2097-2098
2098-2099
2099-20100

O'zRFA

7 Direktor

J.Eshonqulov

202 __ yil «_____» _____
m.o'.